

Deres ref 23/3342-
Vår ref 2311

28. oktober 2023

Høringssvar

Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF), takker for muligheten til å komme med et høringssvar til NOU 2023:19. Vi har også satt pris på muligheten til å komme med innspill til ekspertgruppen underveis i prosessen.

DLA kan bli nyttig

Ettersom digitale verktøy blir en stadig viktigere ressurs og del av studiehverdagen, ser vi i ONF at det kan være hensiktsmessig å bruke DLA i økende grad årene som kommer, noe vi også har påpekt i tidligere innspill til ekspertgruppen. Det skal også nevnes at gruppen fagskolestudenter som studerer over nett og/eller på deltid er stor og stadig voksende. Dette kan skape et behov for effektivisering av studiehverdagen og en annen type oppfølging enn tidligere. Her er kan DLA bli et viktig verktøy. I likhet med ekspertgruppen ser vi imidlertid en rekke utfordringer som må løses om utstrakt bruk av DLA skal realiseres. I dette høringssvaret fokuserer vi på Kapittel 15: Retningslinjer for god og forsvarlig læringsanalyse i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Store utfordringer knyttet til personvern må løses med utgangspunkt i et rettighetsperspektiv

Ekspertgruppen uttrykker tydelig en oppfatning vi deler; nemlig at det er stor usikkerhet omkring behandlingen av personopplysninger i læringsanalyse. Dette er alvorlig fordi det indikerer en fare for at studenters personvern kan være alvorlig truet, om ikke klare personvernprinsipper befestes både juridisk og gjennom retningslinjer for forsvarlig bruk av læringsanalyse. Som ekspertgruppen er tydelige på i kapittel 10.4, 10.5 og 15.1., er det «rettslige grunnlaget uklart når det gjelder behandling av personopplysninger i læringsanalyse». (s. 135). ONF forutsetter at viktige personvernprinsipper som ivaretar studentenes rettigheter blir etablert juridisk, og gjennom retningslinjer, før DLA benyttes i større skala.

ONF mener de fem tiltaksområdene ekspertgruppen peker ut som særlig viktige å inkludere i retningslinjene er høyst relevante. Fra et studentperspektiv er det særlig viktig med personvern, medvirkning, åpenhet og valgfrihet. Vi er svært opptatt av at det etableres rutiner og tiltak som sikrer retten til personvern slik denne er regulert i personvernforordningen, noe ekspertgruppen også er tydelige på (side 137). Som ekspertgruppen nevner er særlig fire personvernprinsipper utfordret ved læringsanalyse: rettferdighet, åpenhet, dataminimering og riktighet. Vi vil understreke vår enighet med ekspertgruppen i at retningslinjene må stille tydelige krav som reduserer risiko for brudd på disse fire prinsippene, og at retningslinjene videre må være «egnet til å ivareta rettighetene og frihetene som studentene har» (side 137). Adaptiv og individfokustert DLA gir tilgang på en stor mengde data, som også er svært

personersensitive. Derfor er vi svært opptatt av å ta i bruk verktøyet på studentenes premisser, og aktivt tilrettelegge for god studentmedvirkning i prosessene tilknyttet bruk av DLA.

Som det nevnes på side 139 har både NSO og ONF til ekspertgruppen gitt tydelig uttrykk til for «studentenes behov for å kunne skille mellom studentrollen og rollen som privatperson.» (s 139).

ONF støtter ekspertgruppens holdning til viktigheten av at vi får retningslinjer som ivaretar alle aspekter av studentenes rett til personvern. Det må legges særlig vekt på ivaretagelse av personvernprinsipper som rettferdighet, åpenhet, dataminimering, riktighet, og studentenes rett til fritt og informert samtykke. Vi vil understreke at vi forutsetter en tydeliggjøring av studentenes rett til fritt og informert samtykke, til bruk av innsamling av adaptive og individfokuserede data, i retningslinjene. Det vil måtte innebære at studentene skal informeres grundig om institusjonenes bruk av DLA og enkelt kunne reservere seg mot all bruk av adaptive og individfokuserede data. For å klargjøre: ONF ønsker en tydeligere sikring av studentenes rett til å nekte å gi tilgang til personlig informasjon, og en tydeligere sikring av at hver enkelt student skal gi aktivt samtykke før utdanningsinstitusjonen kan bruke DLA som samler inn adaptive og individfokuserede data om studenten. I tillegg mener vi at der det benyttes digital læringsanalyse (DLA) skal det finnes likeverdige alternativer for de studentene som ikke ønsker å gi tilgang til personlig informasjon og at studenten selv skal kunne bestemme hvilken effekt DLA skal ha i hens studiehverdag (ved bruk av adaptiv og individfokuseret data).

Institusjonenes ansvar og behov for styrket etisk kompetanse knyttet til personvern

ONF mener ellers at retningslinjene for god og forsvarlig læringsanalyse må sikre at dataen som brukes i DLA blir liggende hos institusjonene. Dette gir studentene en annen nærhet og tilgang til dataene, og ansvarsbyrden blir også tydeligere. ONF vil også påpeke viktigheten av at eierskapet til dataene tilligger enkeltindividet når det kommer til data som kan spores tilbake til vedkommende. Når det gjelder aggregert og anonymisert data, er det derimot, etter vår mening, viktig at det gis mulighet til å lagre data over noe lengre tid, slik at institusjonen har mulighet til å se trender innenfor en lengere tidshorisont.

Vi er også enig med ekspertgruppen i at om DLA tas i bruk vil det være svært viktig for personalet ved institusjonene å ha god kompetanse i etiske problemstillinger tilknyttet persondata, og hvordan bruken av DLA kan påvirke studentenes læring. Videre er det viktig å styrke kunnskapen om bruken av digitale verktøy og nettpedagogikk generelt. Her er det allerede store utfordringer i dag, så dette er et viktig satsningsområde parallelt med den mulige videreutviklingen av DLA innen sektoren.

Med disse presiseringene støtter vi ellers ekspertgruppens anbefalinger i kapittel 15.8.

Med vennlig hilsen

Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

Thea Tuset
Leder

Ingrid Marie Aarre
Nestleder

Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

Organisasjon for Norske Fagskolestudenter
Storgata 51
0182 Oslo
post@fagskolestudent.no

Telefon
458 42 743
Org nr.
998 804 094